PATVIRTINTA
Mažeikių lopšelio-darželio „Bitutė“ direktoriaus
2026 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. V1-48

MAŽEIKIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „BITUTĖ“ UGDOMOSIOS VEIKLOS STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOTATOS

1. Mažeikių lopšelio-darželio „Bitutė“ ugdomosios veiklos stebėsenos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Mažeikių lopšelio-darželio „Bitutė“ (toliau – Įstaiga) ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo bei švietimo pagalbos teikimo stebėsenos tikslą, uždavinius, sritis, organizavimą, vykdymo būdus, rezultatų aptarimą, dokumentavimą, saugojimą ir panaudojimą.

2. Stebėsena – sistemingas ugdymo proceso, švietimo pagalbos teikimo, vaikų pasiekimų ir pažangos stebėjimo bei vertinimo, ugdymosi aplinkų ir kitų su ugdymo bei švietimo pagalbos kokybe susijusių duomenų rinkimas, analizė ir aptarimas, siekiant priimti pagrįstus veiklos tobulinimo sprendimus.

3. Stebėsena vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Ikimokyklinio ugdymo programos gairėmis, Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa, ugdymo kokybės įsivertinimą reglamentuojančiais teisės aktais, Mažeikių lopšelio-darželio „Bitutė“ ikimokyklinio ugdymo(si) programa, Įstaigos nuostatais ir kitais Įstaigos veiklą reglamentuojančiais dokumentais.

4. Ugdomosios veiklos stebėsena vykdoma tikslingai, objektyviai, bendradarbiaujant su pedagoginiais darbuotojais ir laikantis konfidencialumo reikalavimų. Stebėsenos metu atsižvelgiama į vaikų amžių, individualius ugdymosi poreikius ir stebimos veiklos specifiką. Stebėsenos išvados grindžiamos stebėtais faktais ir analizuotais duomenimis.

5. Šio Aprašo nuostatos taikomos Įstaigos ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojams bei švietimo pagalbos specialistams (toliau kartu – pedagoginiai darbuotojai), atsižvelgiant į jų vykdomų funkcijų ir veiklos specifiką.

II SKYRIUS STEBĖSENOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR SRITYS

6. Ugdomosios veiklos stebėsenos tikslas – sistemingai stebėti ir analizuoti ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo proceso organizavimą, švietimo pagalbos teikimą bei jų kokybę, nustatyti stipriuosius ir tobulintinus ugdymo bei švietimo pagalbos praktikos aspektus ir numatyti jų tobulinimo priemones.

7. Ugdomosios veiklos stebėsenos uždaviniai:

7.1. stebėti ir analizuoti ugdymo proceso organizavimą, taikomus ugdymo metodus ir pedagogines strategijas;

7.2. analizuoti ugdomosios veiklos planavimą, jo atitiktį ugdymo programoms, vaikų amžiui, interesams, individualiems poreikiams ir pasiekimams;

7.3. vertinti vaikų pasiekimų ir pažangos stebėsenos bei vertinimo sistemingumą, vertinimo rezultatų panaudojimą tolesniam ugdymui planuoti;

7.4. stebėti vaikų emocinę ir fizinę gerovę, įsitraukimą į ugdymo procesą, iniciatyvumą, savarankiškumą ir kiekvieno vaiko dalyvavimo ugdymo procese galimybes;

7.5. analizuoti ugdymosi aplinkų, priemonių ir kuriamų ugdymosi kontekstų tinkamumą vaikų ugdymuisi;

7.6. nustatyti veiksmingas ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo praktikas, ugdymo proceso bei švietimo pagalbos tobulinimo, metodinės pagalbos ir pedagoginių darbuotojų profesinio tobulėjimo poreikius;

7.7. naudoti stebėsenos rezultatus Įstaigos ugdymo procesui tobulinti ir veiklos kokybei įsivertinti;

7.8. stebėti ir analizuoti švietimo pagalbos specialistų veiklos organizavimą, taikomus pagalbos būdus, jų pritaikymą individualiems vaikų poreikiams, vaikų pažangos stebėjimą ir bendradarbiavimą su mokytojais bei vaikų tėvais (globėjais, rūpintojais).

8. Ugdomosios veiklos stebėsena apima šias pagrindines sritis:

8.1. Ugdomosios veiklos planavimas – ugdymo tikslų, turinio, metodų ir strategijų numatymas, atsižvelgimas į vaikų amžių, interesus, individualius poreikius ir pasiekimus, planavimo lankstumas bei planuojamos ir įgyvendinamos veiklos dermė;

8.2. Ugdymo proceso organizavimas – mokytojo ir vaikų sąveika, žaidimu, tyrinėjimu ir patirtine veikla grindžiamas ugdymasis, vaikų įsitraukimas, pasirinkimo galimybės, iniciatyvumas ir savarankiškumas;

8.3. Vaikų pasiekimų ir pažangos stebėsena bei vertinimas – vaikų pasiekimų ir individualios pažangos stebėjimas, fiksavimas ir analizė, grįžtamojo ryšio teikimas bei vertinimo rezultatų panaudojimas tolesniam ugdymui planuoti;

8.4. Vaikų gerovė ir įtrauktis – vaikų emocinis ir fizinis saugumas, pagarbus bendravimas, pozityvus grupės mikroklimatas, individualių ugdymosi poreikių atliepimas ir kiekvieno vaiko dalyvavimo ugdymo procese galimybių užtikrinimas;

8.5. Ugdymosi aplinkos ir priemonės – ugdymosi aplinkų saugumas, funkcionalumas, prieinamumas, priemonių įvairovė, jų pritaikymas skirtingiems vaikų poreikiams ir prasmingų ugdymosi kontekstų kūrimas;

8.6. Ugdymo praktikos refleksija ir tobulinimas – ugdymo proceso ir taikomų pedagoginių sprendimų analizė, mokytojų metodinis bendradarbiavimas, grįžtamojo ryšio panaudojimas ir sutartų ugdymo praktikos tobulinimo veiksmų įgyvendinimas;

8.7. Švietimo pagalbos teikimas – švietimo pagalbos planavimas ir organizavimas, taikomų metodų ir priemonių tinkamumas, pagalbos individualizavimas, vaikų pasiekimų ir pažangos stebėjimas, bendradarbiavimas su mokytojais, tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais specialistais.

9. Konkrečios stebėsenos sritys, stebimi aspektai ir stebėsenos apimtis parenkami atsižvelgiant į stebėsenos tikslą, pobūdį ir Įstaigos ugdymo proceso tobulinimo prioritetus. Vieno stebėjimo metu gali būti stebima ar analizuojama viena arba kelios šio Aprašo 8 punkte nurodytos sritys.

III SKYRIUS
STEBĖSENOS RŪŠYS, BŪDAI IR PLANAVIMAS

10. Ugdomosios veiklos stebėsena pagal planavimą gali būti planinė arba neplaninė, o pagal paskirtį – teminė, tikslinė arba pakartotinė. Planinė stebėsena vykdoma pagal metinį stebėsenos planą, neplaninė – atsiradus poreikiui. Teminė stebėsena skirta pasirinktai ugdymo proceso sričiai analizuoti, tikslinė – konkrečiai situacijai ar poreikiui įvertinti, pakartotinė – skirta įvertinti ankstesnių susitarimų įgyvendinimą ir ugdymo bei švietimo pagalbos teikimo praktikos pokyčius.

11. Ugdomosios veiklos stebėsena gali būti vykdoma šiais būdais:

11.1. tiesiogiai stebint ugdomąsias veiklas, vaikų inicijuotą žaidimą, tyrinėjimą, patirtinį ugdymąsi, kasdienes ugdymosi situacijas, veiklą lauke ir kitas ugdymo proceso dalis, atliekant išsamius arba trumpuosius stebėjimus;

11.2. analizuojant ugdomosios veiklos planus, jų turinį, įgyvendinimą ir atitiktį vaikų ugdymosi poreikiams;

11.3. analizuojant vaikų pasiekimų ir pažangos stebėsenos bei vertinimo dokumentus ir vertinimo rezultatų panaudojimą ugdymo procesui planuoti;

11.4. stebint ir vertinant ugdymosi aplinkas, priemones, jų prieinamumą, tinkamumą ir pritaikymą vaikų ugdymosi poreikiams;

11.5. organizuojant individualius profesinius pokalbius su pedagoginiais darbuotojais, aptariant ugdymo proceso organizavimą, taikomas pedagogines strategijas ir ugdymo praktikos tobulinimo galimybes;

11.6. stebint švietimo pagalbos specialistų organizuojamas individualias ir grupines pratybas, užsiėmimus bei kitas pagalbos vaikui veiklas, analizuojant švietimo pagalbos planavimo, teikimo ir vaikų pažangos stebėjimo dokumentus.

12. Tiesioginis ugdomosios veiklos ir švietimo pagalbos teikimo stebėjimas pagal apimtį gali būti išsamus arba trumpasis. Išsamaus stebėjimo metu nuosekliai analizuojama ugdomosios veiklos arba švietimo pagalbos teikimo eiga, pildant mokytojo ugdomosios veiklos stebėjimo formą (2 priedas) arba švietimo pagalbos specialisto veiklos stebėjimo formą (3 priedas). Atsižvelgiant į stebėjimo tikslą, vertinami visi arba pasirinkti atitinkamoje formoje nurodyti požymiai. Trumpasis stebėjimas – ribotos apimties stebėjimas, skirtas vienam ar keliems konkretiems ugdymo proceso arba švietimo pagalbos teikimo aspektams pastebėti ir įvertinti. Jo rezultatai fiksuojami šio Aprašo 22 punkte nustatyta tvarka.

13. Planinė stebėsena organizuojama pagal metinį ugdomosios veiklos stebėsenos planą (1 priedas). Plane nurodomas stebėsenos laikotarpis, tema arba tikslas, stebėsenos objektas, numatomas vykdymo būdas ir atsakingas asmuo. Atsižvelgiant į Įstaigos ugdymo proceso poreikius, planas gali būti tikslinamas.

14. Stebėsenos tikslas, apimtis ir vykdymo būdas nustatomi atsižvelgiant į analizuojamą ugdymo proceso sritį ar situaciją.

15. Stebėseną pagal šiame Apraše nustatytus tikslus, sritis ir būdus vykdo Įstaigos direktorius ir direktoriaus pavaduotojas ugdymui. Mokytojų kolegialus ugdomosios veiklos stebėjimas gali būti organizuojamas tarpusavio susitarimu, siekiant dalytis pedagogine patirtimi ir tobulinti profesines kompetencijas.

16. Apie planinį tiesioginį ugdomosios veiklos ar švietimo pagalbos teikimo stebėjimą mokytojas arba švietimo pagalbos specialistas informuojamas iš anksto, nurodant stebėjimo tikslą ir numatomus stebėti aspektus. Apie neplaninį stebėjimą informuojama atsižvelgiant į jo tikslą ir aplinkybes.

IV SKYRIUS
STEBĖSENOS VYKDYMAS IR DOKUMENTAVIMAS

17. Prieš vykdant stebėseną nustatomas jos tikslas, objektas, stebimi ar analizuojami aspektai ir rezultatų fiksavimo būdas. Stebėseną vykdantis asmuo pagal poreikį susipažįsta su ugdymo dokumentais ir ankstesnės stebėsenos metu priimtais susitarimais, susijusiais su numatytu stebėsenos tikslu.

18. Stebėsena vykdoma objektyviai, remiantis stebėtais faktais, analizuotais dokumentais ir kitais su stebėsenos tikslu susijusiais duomenimis. Tiesioginio ugdomosios veiklos stebėjimo metu stebėtojas netrikdo vaikų ugdymosi proceso ir nesikiša į pedagoginio darbuotojo veiklą, išskyrus atvejus, kai būtina užtikrinti vaikų saugumą.

19. Išsamaus tiesioginio mokytojo ugdomosios veiklos stebėjimo rezultatai fiksuojami Ugdomosios veiklos stebėjimo formoje (2 priedas), kurioje vertinami septyni pagrindiniai aspektai (gali būti vertinami visi aspektai arba tik pasirinkti):

19.1. vaikų gerovė ir emocinis klimatas;

19.2. vaikų įsitraukimas ir iniciatyva;

19.3. ugdymosi prasmingumas ir strategijos;

19.4. individualizavimas ir įtrauktis;

19.5. ugdymosi aplinka ir priemonės;

19.6. vaikų pasiekimų ir pažangos pastebėjimas;

19.7. mokytojo vaidmuo ir sąveika.

20. Išsamaus tiesioginio švietimo pagalbos specialisto veiklos stebėjimo rezultatai fiksuojami Švietimo pagalbos specialisto veiklos stebėjimo formoje (3 priedas). Stebėjimo metu vertinami pagal stebėjimo tikslą pasirinkti požymiai, atsižvelgiant į specialisto vykdomų funkcijų ir teikiamos pagalbos specifiką.

21. Išsamaus tiesioginio stebėjimo metu atitinkamoje stebėjimo formoje (2 arba 3 priedas) pagal stebėjimo tikslą pasirinkti požymiai vertinami pažymint vieną iš pasirinkimų: „Taip“, „Iš dalies“, „Ne“ arba „Nestebėta“. Vertinimai grindžiami konkrečiais stebėjimo metu pastebėtais faktais, kurie aptariami individualaus žodinio pokalbio su pedagoginiu darbuotoju metu. Po aptarimo atitinkamoje stebėjimo formoje pažymimos nustatytos stiprybės, tobulintini aspektai ir sutarti tolesni veiksmai.

22. Trumpųjų ugdomosios veiklos ir švietimo pagalbos teikimo stebėjimų, ugdomosios veiklos planų, vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo dokumentų, ugdymosi aplinkų ir kitų teminių analizių rezultatai fiksuojami atsižvelgiant į stebėsenos tikslą ir pobūdį. Šių stebėsenos veiklų rezultatams gali būti naudojami stebėseną vykdančio asmens darbo užrašai, elektroniniai įrašai ar apibendrintos išvados. Atskiros kiekvieno tokio stebėjimo formos pildyti neprivaloma. Reikšmingi stebėsenos rezultatai, nustatyti tobulintini aspektai ir priimti susitarimai, kai jie svarbūs tolesniam ugdymo ar švietimo pagalbos teikimo tobulinimui, fiksuojami atitinkamuose Įstaigos veiklos dokumentuose.

23. Analizuojant vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo dokumentus, vertinamas vaikų pasiekimų stebėjimo ir fiksavimo sistemingumas, vertinimo duomenų analizė bei jų panaudojimas tolesniam ugdymui planuoti ir individualiems vaikų ugdymosi poreikiams atliepti. Vaikų individualūs pasiekimai tarpusavyje nelyginami.

V SKYRIUS
REZULTATŲ APTARIMAS IR REFLEKSIJA

24. Po kiekvieno tiesioginio pedagoginio darbuotojo veiklos stebėjimo, įskaitant trumpąjį stebėjimą, stebėtojas su stebėtu pedagoginiu darbuotoju individualiai žodžiu aptaria rezultatus. Aptarimo metu išklausoma pedagoginio darbuotojo refleksija, aptariamos stiprybės, tobulintini aspektai ir tolesni veiksmai. Kitų stebėsenos būdų rezultatai aptariami atsižvelgiant į jų tikslą ir pobūdį.

25. Pedagoginio darbuotojo refleksija vyksta žodžiu. Atskiros rašytinės refleksijos formos, anketos ar ataskaitos nepildomos. Po išsamaus tiesioginio stebėjimo aptarimo rezultatai fiksuojami

šio Aprašo 21 punkte nustatyta tvarka, o kitų stebėsenos būdų reikšmingi susitarimai – pagal poreikį šio Aprašo 22 punkte nustatytais būdais.

26. Pedagoginiam darbuotojui sudaroma galimybė susipažinti su jo veiklos stebėjimo rezultatais, pateikti pastabas ir paaiškinimus. Grįžtamasis ryšys teikiamas pagarbiai ir konstruktyviai, remiantis stebėtais faktais, atsižvelgiant į konkrečios veiklos aplinkybes. Prireikus susitariama dėl tolesnių veiksmų įgyvendinimo ir jų aptarimo.

27. Stebėsenos metu pastebėjus aplinkybes, galinčias kelti grėsmę vaiko saugumui ar sveikatai, nedelsiant imamasi būtinų veiksmų vaiko saugumui užtikrinti ir, atsižvelgiant į situaciją, informuojami atsakingi asmenys.

VI SKYRIUS
DUOMENŲ SAUGOJIMAS IR REZULTATŲ PANAUDOJIMAS

28. Ugdomosios veiklos stebėsenos dokumentai tvarkomi ir saugomi teisės aktų nustatyta tvarka, laikantis asmens duomenų apsaugos ir konfidencialumo reikalavimų.

29. Individualūs stebėsenos rezultatai prieinami stebėtam pedagoginiam darbuotojui, stebėtojui ir kitiems įgaliotiems asmenims, kuriems ši informacija būtina jų funkcijoms atlikti. Apibendrinti rezultatai gali būti aptariami Įstaigos bendruomenėje neatskleidžiant asmens duomenų.

30. Stebėsenos rezultatai naudojami ugdymo procesui, švietimo pagalbos teikimo kokybei ir pedagoginei praktikai tobulinti, metodinės pagalbos bei mokytojų ir švietimo pagalbos specialistų profesinio tobulėjimo poreikiams nustatyti, Įstaigos veiklai planuoti ir ugdymo bei švietimo pagalbos kokybei įsivertinti. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui pagal poreikį apibendrina stebėsenos rezultatus ir teikia siūlymus dėl ugdymo bei švietimo pagalbos kokybės gerinimo.

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Aprašą tvirtina, keičia ir pripažįsta netekusiu galios Įstaigos direktorius. Darbuotojai su Aprašu supažindinami Įstaigoje nustatyta tvarka.

32. Aprašas peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas pasikeitus teisės aktams, Įstaigos ugdymo programoms ar stebėsenos organizavimo tvarkai.

_____